

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDI-1-411/59/769/02/GG

Warszawa, 2002-12-20

DECYZJA Nr DDI - 114/2002

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 1 *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyraża zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu spółki CIECH S.A. z siedzibą w Warszawie ze spółką Chemia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, poprzez przeniesienie całego majątku Chemii Polskiej Sp. z o.o. na spółkę CIECH S.A.

UZASADNIENIE

W dniu 15 października 2002 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na połączeniu spółki CIECH S.A. z siedzibą w Warszawie ze spółką Chemia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, poprzez przeniesienie całego majątku Chemii Polskiej Sp. z o.o. na spółkę CIECH S.A. za akcje, które CIECH S.A. wyda wspólnikom Chemii Polskiej Sp. z o.o.

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia koncentracji, bowiem łączny obrót ww. przedsiębiorców w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 12 ust. 1 *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą antymonopolową,
- połączenie dwóch samodzielnych przedsiębiorców, jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 ww. ustawy,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ww. ustawy, powodująca odstąpienie od obowiązku zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej organem antymonopolowym, wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym powiadomił strony pismem z dnia 31 października 2002 r.

Przedmiotowe zgłoszenie zostało wystosowane do Urzędu w dniu 14 października 2002 r. Z uwagi na fakt, że przed dniem dokonania zgłoszenia Walne Zgromadzenia CIECH S.A. i Chemii Polskiej Sp. z o.o. nie podjęły uchwał o zamierzonym połączeniu (do czego zostały zobowiązane na podstawie porozumienia z dnia 5 czerwca 2002 r.), należy uznać, że nie został naruszony 7-dniowy termin na zgłoszenie zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy antymonopolowej.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje.

Opis transakcji.

Dnia 5 czerwca 2002 r. CIECH S.A. i Chemia Polska Sp. z o.o. zawarły porozumienie, potwierdzające wcześniejsze ustalenia, o połączeniu obu przedsiębiorców w trybie art. 492 § 1 ust. 1 kodeksu spółek handlowych (*łączenie się przez przejęcie*). Połączenie zostanie dokonane w drodze przeniesienia całego majątku Chemii Polskiej Sp. z o.o. na spółkę CIECH S.A. w zamian za akcje, które CIECH S.A. wyda wspólnikom Chemii Polskiej Sp. z o.o. Stosunek wymiany udziałów Chemii Polskiej Sp. z o.o. na akcje CIECH S.A. oraz zasady dotyczące przyznania tych akcji, zostały określone w planie połączenia, uzgodnionym przez Zarządy CIECH S.A. i Chemii Polskiej Sp. z o.o. w dniu 28 czerwca 2002 r.

Przyczyny transakcji.

Jak podają przedsiębiorcy zgłaszający zamiar omawianej transakcji, przesłanką przedmiotowej koncentracji jest konsolidacja polskiego przemysłu chemicznego możliwa dzięki wzrostowi aktywów spółki CIECH S.A. Chemia Polska Sp. z o.o. dokapitalizuje CIECH S.A., co umożliwi głęboką restrukturyzację firmy, przeprowadzenie przedsięwzięć gospodarczych mających na celu pozyskanie nowych rynków zbytu oraz zwiększenie wolumenu sprzedaży całej grupy kapitałowej. Spółka powstała po połączeniu będzie miała możliwość stać się jednym z ośrodków integracji produktowej branży chemicznej.

Planowana koncentracja umocni pozycję grupy w sektorze chemicznym, co pozwoli uczestniczyć jej np. w prywatyzacji chemii ciężkiej. Ponadto CIECH S.A. jako spółka przejmująca, będzie mogła zostać wprowadzona w niedługim okresie czasu na giełdę. Połączenie CIECH S.A. i Chemii Polskiej Sp. z o.o. daje tym przedsiębiorcom nowe perspektywy rozwoju i pozwala zakładać stały wzrost przychodów, a co się z tym łączy, także wzrost wartości akcji, co będzie korzystne również dla ich akcjonariuszy.

Uczestnicy koncentracji.

CIECH S.A. to przedsiębiorstwo handlowo-dystrybucyjne (dawna centrala handlu zagranicznego) zajmujące się eksportem i importem chemikaliów, m.in. farmaceutyków, nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliw i produktów naftowych oraz tworzyw sztucznych. W 2001 r. udział eksportu w obrotach handlowych CIECH S.A. wynosił ok. 63%, a najważniejsze rynki eksportowe Spółki to: Belgia, Niemcy, Czechy, Rosja, Dania, Wielka Brytania i Maroko. W tym samym roku udział importu w całkowitych obrotach handlowych CIECH S.A. wynosił ok. 17%, a obrót krajowy ok. 21%.

CIECH S.A. zarządza grupą kapitałową, składającą się z ok. 31 firm, prowadzących w przeważającej większości działalność w zakresie produkcji i sprzedaży ww. chemikaliów. Największe spółki w Grupie CIECH to:

- Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA S.A. – produkcja soli i chemikaliów nieorganicznych,
- Inowrocławskie Zakłady SODA MĄTWE S.A. – produkcja chemikaliów nieorganicznych,
- Petrochemia-Błachownia S.A. – produkcja wyrobów karbochemicznych, petrochemicznych, komponentów paliwowych i paliw,
- Zakłady Chemiczne ALWERNIA S.A. – produkcja barwników i pigmentów,
- Gdańskie Zakłady Nawozów Fosforowych FOSFOR Sp. z o.o. – produkcja nawozów sztucznych.

Udział Grupy CIECH w całkowitym polskim rynku chemikaliów szacowany jest na poziomie 1 – 2 %, ale w zakresie niektórych asortymentach Grupa CIECH posiada bardzo wysoką pozycję na tym rynku, a mianowicie:

- sody kalcynowanej 98,8% udziału,
- sody oczyszczonej 85,2% udziału,
- chlorku wapnia 82,1% udziału,

- związówi chromu 77,2% udziału,
- trójpolifosforanu sodu 59,1% udziału,
- etylobenzenu 39,1% udziału.

Chemia Polska Sp. z o.o. – jest funduszem inwestycyjnym, świadczącym usługi z zakresu pośrednictwa finansowego, prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania holdingami. Chemia Polska Sp. z o.o. posiada osiem podmiotów zależnych, prowadzących różnorodną działalność na rynku krajowym, m.in.: wydobywanie kamienia dla potrzeb budownictwa, produkcję opakowań, usługi odzyskiwania materiałów niemetalowych z odpadów, uprawy rolne połączone z hodowla zwierząt, działalność hotelarską i gastronomiczną, usługi związane z nieruchomościami.

Udziały rynkowe Chemii Polskiej Sp. z o.o. i jej spółek zależnych w zakresie ww. rodzajów działalności szacuje się na poziomie od 1% do ok. 8%, z wyjątkiem produkcji sjenitu, gdzie udział w rynku krajowym wynosi 100%, bowiem Chemia Polska Sp. z o.o. jest właścicielem jedyne w kraju przedsiębiorstwa zajmującego się wytwarzaniem tego produktu, tj. Górniczego Przedsiębiorstwa Eksploatacji i Przerobu Kamienia „SJENIT” S.A. w Pilawie Górnej.

Rynek właściwy dla sprawy.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Jednocześnie, zgodnie z definicjami zawartymi w załączniku do *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 37, poz. 334):

- a) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w *układzie horyzontalnym (poziomym)*, jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału

- w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%;
- b) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w *układzie wertykalnym (pionowym)*, jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:
- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
 - jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
 - indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30%, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami;
- c) rynkiem właściwym na który koncentracja wywiera wpływ w *układzie konglomeratowym*, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Biorąc po uwagę określone wyżej kryteria ustawowe stwierdzić należy, że w niniejszej koncentracji nie ma rynków, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie horyzontalnym lub wertykalnym, bowiem CIECH S.A. i spółki należące do Grupy CIECH prowadzą działalność na zupełnie innych rynkach produktowych, niż drugi uczestnik przedmiotowej koncentracji, tj. Chemia Polska Sp. z o.o. oraz spółki przez nią kontrolowane.

Omawiana koncentracja będzie natomiast wywierać wpływ na rynek w układzie konglomeratowym, bowiem niektóre spółki z Grupy CIECH wytwarzają produkty, których udział w rynku krajowym przekracza 40%. Są to rynki: sody kalcynowanej, sody oczyszczonej, chlorku wapnia, związków chromu, trójpolifosforanu sodu. Do rynków konglomeratowych należy również zaliczyć rynek sjenitu, wydobywanego przez jedną ze spółek zależnych Chemii Polskiej Sp. z o.o.

Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- a) nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca,
- b) konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Ad a) Definicja pozycji dominującej określona jest w art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. Zgodnie z tą definicją, dominująca pozycja rynkowa przedsiębiorcy to pozycja, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym, poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Ustawa wprowadza domniemanie, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Jak wykazało niniejsze postępowanie, w omawianej koncentracji występują rynki konglomeratowe, tj. takie rynki produktowe, na których obaj uczestnicy koncentracji posiadają pozycję dominującą. Nie oznacza to jednak, że zamierzona transakcja doprowadzi do umocnienia się tej pozycji na którymkolwiek z rynków, bowiem w planowanej koncentracji nie występuje ani horyzontalna, ani wertykalna styczność działalności przedsiębiorców uczestniczących w tej koncentracji, ponieważ działają oni na zupełnie różnych i nie powiązanych ze sobą rynkach. Zatem połączenie CIECH S.A. z Chemią Polską Sp. z o.o. nie będzie wywierać wpływu na dotychczasową pozycję rynkową tych przedsiębiorców.

Ad b) Drugą z przesłanek, którą należy wykazać wyrażając zgodę na dokonanie koncentracji, jest brak istotnego ograniczenia konkurencji. Planowana koncentracja nie powodując zmiany udziałów rynkowych uczestników transakcji na poszczególnych rynkach produktowych, na których oni działają, nie przyczyni się również do istotnego ograniczenia konkurencji na tych rynkach.

Reasumując należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy antymonopolowej. Stąd wyrażenie zgody na dokonanie koncentracji jest uzasadnione.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu antymonopolowego za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów*

Dyrektor Departamentu
Przemysłu i Infrastruktury
Andrzej Graduszyński

Otrzymuje:

Pani Barbara Umgelter

Pełnomocnik:

- CIECH S.A.

- *Chemii Polskiej Sp. z o.o.*

Kancelaria Prawnicza A. Całus, A. Kratiuk, M. Szmelter

i Wspólnicy Spółka Komandytowa

ul. Mokotowska 4/6

00-641 Warszawa